

نگاه

کودتای ارتش در ترکیه از نگاه

جواد جهانگیری

● ترکیه بعد از روی‌کارآمدن جمهوری آتاتورک در سال ۱۹۲۳ به‌عنوان کشوری لائیک شناخته می‌شود و اصول شش‌گانه آتاتورک بر آن حاکم است.
دراین‌بین ارتش حافظ منافع لائیسیتنه و اصول شش‌گانه، مدافع نظام سیاسی و ثبات کشور است و در صورت احساس خطر برای نظام لائیک دست‌به‌کار شده و به میدان می‌آید.
ارتش ترکیه از سال ۱۹۲۳ به‌بعد چهار بار برای حفظ نظام علیه دولت‌های منتخب غیرنظامی وارد عمل شده است.

کودتایی‌کی که برای برداشتن حزب عدالت و

توسعه و رجب طیب اردوغان از قدرت در پانزدهم جولای انجام گرفت به نظر می‌رسد به تحکیم بیشتر جایگاه آنها بینجامد و اعتمادبه‌نفس اردوغان را برای اجرای کردن سیاست‌هایش برای تغییر ساختار سیاسی کشور و قدرت‌نمایی بیشتر افزایش دهد.
در تبیین این موضوع باید به دلایل دست‌داشتن خود اردوغان در کودتا اشاره کنیم و نشان دهیم چرا باید اردوغان این‌چنین هزینه‌ای برای درق‌درت‌ماندن بپردازد:

۱- انجام تغییرات قانون اساسی با تصفیه ارتش ترکیه از عوامل لائیک و مخالف دولت: اردوغان در دو سال اخیر روزهای سختی را پشت‌سر گذاشته است. حزب عدالت و توسعه در انتخابات اخیر نتوانست اکثریت کرسی‌ها را از آن خود کند و به‌سختی توانست موفق شود و اداره دولت را در دست خود نگه دارد.

۲- کنارزدن فتح‌الله گولن در عرصه اسلام‌گرایی ترکیه: ترکیه همواره با دو جریان از اسلام‌گرایی مواجه بوده است؛ نخست، اسلام‌گرایی اجتماعی به رهبری فتح‌الله گولن و دوم، اسلام‌گرایی سیاسی به رهبری نجم‌الدین اربکان. این دو جریان به موازات هم در ترکیه حرکت کرده‌اند، با اینکه اسلام‌گرایی اجتماعی سابقه بیشتری نسبت به اسلام‌گرایی سیاسی دارد؛ اما تحركات سیاسی اسلام‌گرایی سیاسی نسبت به اسلام‌گرایی اجتماعی بیشتر بوده است.

اسلام‌گرایی گولن که با نوعی تسامح و تساهل مذهبی آمیخته است و بر دوستی، کار و تلاش و آموزش تاکید می‌کنند، از تندروی و افراط‌گرایی پرهیز می‌کند و با تاکید بر مدارس و دانشگاه‌های خود به ترویج اسلام می‌پردازد که از آن به‌عنوان اسلام میانه‌رو نیز یاد می‌شود. در مقابل این جریان، اسلام سیاسی قرار گرفته است که بر حکومت اسلامی تاکید می‌کند و برای به‌قدرت‌رسیدن مسلمانان راه سیاسی را برگزیده است.

اردوغان نیز یکی از طرفداران و اعضای حزب «سنگاری ملی» به رهبری اربکان بود. او به‌خاطر خواندن یک شعر اسلامی به ۱۰ ماه حبس محکوم شد که چهار ماه در زندان بود. بعد از انشعاب اردوغان و عده‌ای دیگر از حزب اربکان، آنها با ایجاد حزب عدالت و توسعه به‌دنبال قدرت‌گیری در ترکیه بودند که از همان زمان همکاری‌های این گروه با جنبش گولن آغاز شد؛ اردوغان به جبهه گولنیست‌ها پیوست به‌طوری‌که پیروزی‌های اردوغان را به حمایت‌های گولن نسبت می‌دهند؛ اما به‌تدریج آن دو به رقیبانی در عرصه سیاست داخلی تبدیل شدند. حزب حاکم در ترکیه از سال ۲۰۱۳ به تعقیب آشکار هواداران و فعالان «خدمت» دست زد و برخی از مقامات دولت بلندپایه را به اتهام همکاری با فتح‌الله گولن دستگیر کرد. با توجه به دشمنی‌های این دو جریان، اردوغان با توسل به کودتای طرأحی‌شده توسط خود می‌تواند با متهم‌کردن گولنیست‌ها به کودتا، این جریان را به انزوا ببرد و سرسخت‌ترین رقیب خود در سیاست‌های داخلی را از پیش‌رو بردارد.

۳- همکام‌کردن افکار عمومی با طرح‌ها و برنامه‌های خود: بعد از برگزاری انتخابات پارلمانی در ترکیه که ژوئن سال گذشته به نتایجی غیرقابل‌باور برای حزب کردی دموکراتیک خلق‌ها منجر شد و حزب عدالت نتوانست با کسب حداکثر آرا به تشکیل دولت واحد برسد، باز هم شاهد ناآمنی‌هایی در ترکیه بودیم که باعث شد تا در انتخابات پیش از موعد حزب عدالت و توسعه، افکار عمومی را با خود همکام کرده و فضای انتخابات را به‌نفع خود تغییر دهد. باور نگارنده درباره کودتای اخیر این است که دولت ترکیه به دلیل شکست سیاست‌های خارجی‌اش قصد تغییرات عمده در این حوزه را دارد و برای منقرض‌کردن و همکام‌کردن افکار عمومی این کشور دست به بازی پرهزینه‌ای زده است؛ بازی‌ای که برای اردوغان دو سر برد است؛ برد در عرصه داخلی برای پیشبرد اهداف خود و برد در سیاست خارجی برای اینکه نشان دهد دموکراسی در ترکیه با پیروزی در حال پیشروی است و کشور کودتاها دیگر شاهد کودتای نظامی نخواهد بود.

نه ردپایی از رونالد ریگان در سخنرانی دونالد ترامپ در زمان پذیرش نامزدی جمهوری‌خواهان بود و نه نشانی از بوش پدر یا حتی محافظه‌کاری دلسوزانه جورج دبلیو بوش. درعوض، سخنرانی ترامپ انعکاسی از سخنان حدود ۵۰ سال پیش ریچارد نیکسون بود. سخنرانی دونالد ترامپ در نطق پذیرش نامزدی حزب جمهوری‌خواه در گردهمایی ملی این حزب در شهر کیلولند اوهایو، یک بار دیگر نشان داد او همچنان پیرو آیین‌نامه انتخاباتی سنتی این حزب است؛ همانی که به دنبال زبانی نرم‌تر و گریایی بیشتر است. ترامپ در تلاش برای جذب خیل عظیم رای‌دهندگان ناراضی که تعدادشان برای تغییر وضع سیاسی موجود کافی است، چهره‌ای تیره‌وتار از آمریکای امروز ارائه داد.

با توجه به زیرسؤال‌رفتن رفتارهای ترامپ و آماجگی او برای ریاست‌جمهوری، او برای پیروزشدن بر هیلاری کلینتون، نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری آتی، فقط یک راه داشت و آن تجلی و چگونگی ظاهرشدنش در گردهمایی پنجشنبه‌شب بود. در زمان نیکسون از «اکثریت خاموش» درخواست شده بود به با خیزند و کشور را تغییر دهند. ترامپ هم با «زنان و مردان فراموش‌شده» سخن گفت؛ کسانی که به گفته او، دیگر صدایی در نظام سیاسی فریب‌کاری ندارند که با «سانسور» و «کلی‌مسلکی» اداره می‌شود. به گزارش واشنگتن‌پست، مخاطبان مورد هدف ترامپ همچنان سفیدپوستان هستند و اکثرا از طبقه کارگر؛ همان دسته‌ای که نگران تغییرات اقتصادی و فرهنگی هستند.
بالین‌حال، ائتلاف‌هایی که نیکسون و ریگان را انتخاب کردند با تغییرات جمعیتی دگروگن و کم‌شده‌اند. ترامپ قمار این است که آیا او می‌تواند مجدداً این گروه را پیدا و سازماندهی کند تا به منتقدانش ثابت کند اشتباه می‌کرده‌اند.

کنارزدن فتح‌الله گولن در عرصه اسلام‌گرایی

ترامپ خطاب به «مورد تبعیض واقع‌شده‌ها، به حاشیه‌رانده‌شده‌ها و ناامیدها» گفت: «من صدای شما هستم». او رقیب خود، هیلاری کلینتون را متهم کرد عروسک رسانه‌ها و محافل اقتصادی و حامیان مالی خود است و «در پس‌پرده آنها هستند که کلینتون را هدایت می‌کنند». او دوران کلینتون در وزارت امور خارجه آمریکا را سال‌های ناکارآمدی توصیف کرد و این‌ دوران را برای آمریکا دوران «مرگ، تخریب و ضعف» دانست: «سال ۲۰۰۹ که کلینتون وزیر خارجه آمریکا شد از داعش و «دولت اسلامی» خبری نبود، لیبی با ما همکاری می‌کرد، مصر در آرامش بود و خشونت در عراق رو به کاهش می‌رفت، ایران زیر فشار تحریم‌ها بود و سوریه نیز در کنترل بود و این همه را کلینتون ناپود کرد. کلینتون مسئول قدرت‌گیری داعش است. لیبی امروز به ویرانه‌ای بدل شده، مصر به اجبار در کنترل یک حکومت نظامی است، عراق گرفتار آشوب و هرج‌ومرج است و قرارداد هسته‌ای با ایران باید برپیده شود». او افزود: «وقت آن رسیده که به جهان نشان دهیم آمریکا دوباره به صحنه بین‌المللی بازگشته

ترامپ کلینتون را متهم کرد عروسک رسانه‌ها و محافل اقتصادی و حامیان مالی خود است و «در پس‌پرده آنها هستند که کلینتون را هدایت می‌کنند». او دوران کلینتون در وزارت امور خارجه آمریکا را سال‌های ناکارآمدی توصیف کرد و این‌ دوران را برای آمریکا دوران «مرگ، تخریب و ضعف» دانست: «سال ۲۰۰۹ که کلینتون وزیر خارجه آمریکا شد از داعش و «دولت اسلامی» خبری نبود، لیبی با ما همکاری می‌کرد، مصر در آرامش بود و خشونت در عراق رو به کاهش می‌رفت، ایران زیر فشار تحریم‌ها بود و سوریه نیز در کنترل بود و این همه را کلینتون ناپود کرد. کلینتون مسئول قدرت‌گیری داعش است. لیبی امروز به ویرانه‌ای بدل شده، مصر به اجبار در کنترل یک حکومت نظامی است، عراق گرفتار آشوب و هرج‌ومرج است و قرارداد هسته‌ای با ایران باید برپیده شود». او افزود: «وقت آن رسیده که به جهان نشان دهیم آمریکا دوباره به صحنه بین‌المللی بازگشته

ترامپ خطاب به «مورد تبعیض واقع‌شده‌ها، به حاشیه‌رانده‌شده‌ها و ناامیدها» گفت: «من صدای شما هستم». او رقیب خود، هیلاری کلینتون را متهم کرد عروسک رسانه‌ها و محافل اقتصادی و حامیان مالی خود است و «در پس‌پرده آنها هستند که کلینتون را هدایت می‌کنند». او دوران کلینتون در وزارت امور خارجه آمریکا را سال‌های ناکارآمدی توصیف کرد و این‌ دوران را برای آمریکا دوران «مرگ، تخریب و ضعف» دانست: «سال ۲۰۰۹ که کلینتون وزیر خارجه آمریکا شد از داعش و «دولت اسلامی» خبری نبود، لیبی با ما همکاری می‌کرد، مصر در آرامش بود و خشونت در عراق رو به کاهش می‌رفت، ایران زیر فشار تحریم‌ها بود و سوریه نیز در کنترل بود و این همه را کلینتون ناپود کرد. کلینتون مسئول قدرت‌گیری داعش است. لیبی امروز به ویرانه‌ای بدل شده، مصر به اجبار در کنترل یک حکومت نظامی است، عراق گرفتار آشوب و هرج‌ومرج است و قرارداد هسته‌ای با ایران باید برپیده شود». او افزود: «وقت آن رسیده که به جهان نشان دهیم آمریکا دوباره به صحنه بین‌المللی بازگشته

بیا باید تمامی ماه‌ها و سال‌های نه‌چندان دور را نادیده بگیریم، آنچه مسلم است، فضای سیاسی-امنیتی ترکیه دست‌کم یک هفته‌ای است کم از روزهای حکومتی نظامی پس از کودتای ۱۹۸۰ با اوج شورش مسلحانه کردها در اواسط دهه ۹۰ میلادی ندارد.
بالین‌حال، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، تازه به صرافت افتاده تا با اعلام سه‌ ماه وضعیت اضطراری که به خودی‌خود به معنای تعلیق نسبی کنوانسیون حقوق بشر اروپایی است، به روند فراینده سرکوب مخالفان خود در منظر شرکای اروپایی‌اش که سال‌هاست او را بر دروازه‌های اتحادیه اروپا به انتظار نگه داشته‌اند، وجهه‌ای رسمی و قانونی ببخشد.

درست در هنگامه‌ای که احتمال سوءاستفاده دولت عدالت و توسعه از کودتای ناگام و ناشاینه هفته گذشته برای تحدید و نقض هرچه بیشتر آزادی‌ها و حقوق مدنی، به نگرانی اصلی جامعه جهانی بدل

بیا باید تمامی ماه‌ها و سال‌های نه‌چندان دور را نادیده بگیریم، آنچه مسلم است، فضای سیاسی-امنیتی ترکیه دست‌کم یک هفته‌ای است کم از روزهای حکومتی نظامی پس از کودتای ۱۹۸۰ با اوج شورش مسلحانه کردها در اواسط دهه ۹۰ میلادی ندارد.
بالین‌حال، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، تازه به صرافت افتاده تا با اعلام سه‌ ماه وضعیت اضطراری که به خودی‌خود به معنای تعلیق نسبی کنوانسیون حقوق بشر اروپایی است، به روند فراینده سرکوب مخالفان خود در منظر شرکای اروپایی‌اش که سال‌هاست او را بر دروازه‌های اتحادیه اروپا به انتظار نگه داشته‌اند، وجهه‌ای رسمی و قانونی ببخشد.

درست در هنگامه‌ای که احتمال سوءاستفاده دولت عدالت و توسعه از کودتای ناگام و ناشاینه هفته گذشته برای تحدید و نقض هرچه بیشتر آزادی‌ها و حقوق مدنی، به نگرانی اصلی جامعه جهانی بدل

بیا باید تمامی ماه‌ها و سال‌های نه‌چندان دور را نادیده بگیریم، آنچه مسلم است، فضای سیاسی-امنیتی ترکیه دست‌کم یک هفته‌ای است کم از روزهای حکومتی نظامی پس از کودتای ۱۹۸۰ با اوج شورش مسلحانه کردها در اواسط دهه ۹۰ میلادی ندارد.
بالین‌حال، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، تازه به صرافت افتاده تا با اعلام سه‌ ماه وضعیت اضطراری که به خودی‌خود به معنای تعلیق نسبی کنوانسیون حقوق بشر اروپایی است، به روند فراینده سرکوب مخالفان خود در منظر شرکای اروپایی‌اش که سال‌هاست او را بر دروازه‌های اتحادیه اروپا به انتظار نگه داشته‌اند، وجهه‌ای رسمی و قانونی ببخشد.

ترامپ خطاب به «مورد تبعیض واقع‌شده‌ها، به حاشیه‌رانده‌شده‌ها و ناامیدها» گفت: «من صدای شما هستم». او رقیب خود، هیلاری کلینتون را متهم کرد عروسک رسانه‌ها و محافل اقتصادی و حامیان مالی خود است و «در پس‌پرده آنها هستند که کلینتون را هدایت می‌کنند». او دوران کلینتون در وزارت امور خارجه آمریکا را سال‌های ناکارآمدی توصیف کرد و این‌ دوران را برای آمریکا دوران «مرگ، تخریب و ضعف» دانست: «سال ۲۰۰۹ که کلینتون وزیر خارجه آمریکا شد از داعش و «دولت اسلامی» خبری نبود، لیبی با ما همکاری می‌کرد، مصر در آرامش بود و خشونت در عراق رو به کاهش می‌رفت، ایران زیر فشار تحریم‌ها بود و سوریه نیز در کنترل بود و این همه را کلینتون ناپود کرد. کلینتون مسئول قدرت‌گیری داعش است. لیبی امروز به ویرانه‌ای بدل شده، مصر به اجبار در کنترل یک حکومت نظامی است، عراق گرفتار آشوب و هرج‌ومرج است و قرارداد هسته‌ای با ایران باید برپیده شود». او افزود: «وقت آن رسیده که به جهان نشان دهیم آمریکا دوباره به صحنه بین‌المللی بازگشته

سخنرانی ترامپ بی‌تأثیر از هرج‌ومرج و اختلافات درونی حزب جمهوری خواه نبود که با وجود تلاش‌های مکرر برای وحدت بار دیگر علنی شد. او کمتر به عنوان رهبر حزب سیاسی صحبت کرد و بیشتر به عنوان کسی سخنرانی کرد که می‌خواهد رهبری جنبش رای‌دهندگان آزرده را به دست گیرد. او در بخشی از سخنانش گفت: «من هر روز صبح مصمم از خواب بیدار می‌شوم تا از مردمی که در سراسر این کشور دیده‌ام و مورد غفلت قرار گرفته، نادیده گرفته و رها شده‌اند، جانب‌داری کنم». او خود را به عنوان تنها رهبر منحصربه‌فردی ارائه کرد که می‌تواند آمریکا را به سمت خروج از

جهان

سخنرانی پنجشنبه‌شب ترامپ متأثر از ریچارد نیکسون بود

خطاب به اکثریت خاموش

آشفتنگی هدایت کند. چهره‌ای که او از خود ارائه داد یک رهبر قوی و حتی مستبد بود که صرفا با نیروی شخصیتش می‌تواند یک چرخش ملی دراماتیک ارائه دهد: «هیچ‌کس بهتر از من این نظام را نمی‌شناسد و از همین‌روست که فقط من می‌توانم آن را درست کنم».

او پیام خود را با هشدارهای کسانی درهم آمیخت که ۱۳ ماه پیش و وقتی او خود را به عنوان نامزد معرفی کرد، او را جدی نگرفتند: «بایدان باشد، همه کسانی که به شما می‌گویند نمی‌توانید کشوری را که می‌خواهید داشته باشید، همان‌هایی هستند که گفتند ترامپ شانس‌ی برای اینکه امشب اینجا باشد، ندارد…»

دونالد ترامپ در نطق جنجالی خود چه گفت

است، بهتر و قوی‌تر از هر زمان دیگری».

تنها ناجی

ترامپ با حمله به الیت سیاسی و رسانه‌های آمریکا گفت مردم نباید هیچ‌گاه به نخبگان و سیاست‌مداران و رسانه‌هایی اعتماد کنند که به دنبال حفظ نظام قروتوت کنونی هستند. او مدعی شد با به میدان سیاست گذاشته تا «قدرتمندان دیگر نتوانند به انسان‌هایی که قدرت دفاع از خویش را ندارند همچنان تهاجم کنند». او با اشاره به موفقیت‌های شخصی‌اش در عرصه اقتصادی افزود: «هیچ‌کس بهتر از من این نظام را نمی‌شناسد و من تنها کسی هستم که می‌توانم آن را مرمت کنم». نامزد جمهوری‌خواهان، کلینتون را متهم کرد از حامیان قراردادهای بد اقتصادی برای آمریکا بوده؛ قراردادهایی که «موجب ازبین‌رفتن صدها هزار فرصت شغلی در آمریکا و تخریب شهرها شده است». ترامپ گفت: «من میلیاردها دلار درآمد داشته‌ام و حالا می‌خواهم کشور شما را ثروتمند کنم. من قراردادهای تجاری بد میان آمریکا و سایر کشورها را به قرارداد خوب بدل خواهم کرد. ما هیچ‌گاه قراردادهای بد را امضا نخواهیم کرد. منافع آمریکا بالاتر از هر چیز دیگری است».

سخنان ضدایرانی میلیاردر نیویورکی

او در سخنرانی طولانی خود که بیش از یک ساعت طول کشید، چندین مرتبه به ایران اشاره کرد و گفت: «همه یادمان هست هنگامی‌که تفنگ‌داران دریایی ما مجبور شدند به زور اسلحه جلوی ایرانی‌ها زانو بزنند. این درست قبل از امضای توافقنی با ایران بود که ۱۵۰ میلیارد دلار به ایران رساند اما هیچ چیزی نصیب ما نشد. این یکی از بدترین توافقا‌ها بود که تاکنون انجام شده است». ترامپ سیاست خارجی آمریکا را «شکست‌خورده» توصیف کرد و افزود: «باید

اردوغان برای ۳ ماه وضعیت اضطراری اعلام کرد سرپوش قانون بر سر رکوب

شده، نومان کورتولموش، معاون نخست‌وزیر ترکیه، اعلام کرده کشورش تصمیم گرفته برای پاسخ‌گویی به تهدیدهای متعدد جاری در قبال امنیت ملی، با اعلام وضعیت اضطراری، مسیری مشابه آنچه فرانسه ماه‌هاست در پیش گرفته دنبال کند.
اشاره این مقام ترک به حق تعلیق بخشی از تعهدات حقوق‌بشری در سایه جنگ با یک وضعیت اضطراری عمومی است که در بند ۱۵ کنوانسیون حقوق بشر اروپایی به کشورهای عضو اعطا شده است. شورای اروپا که مقر آن در استراسبورگ است و مسئولیت نظارت بر مفاد این کنوانسیون را برعهده دارد، نیز در حالی اعلام کرده ترکیه به طور رسمی دبیر کل این سازمان را از برپایی وضعیت اضطراری سه‌ماهه ذیل بند ۱۵ کنوانسیون مطلع کرده که فرانسه نیز پیش‌تر در واکنشش به موج حملات تروریستی و توجیه اقدامات فوق‌امنیتی خود، از همین تبصره‌ها بهره برده بود. وضعیت اضطراری به رئیس‌جمهور و

کودتا و پس از کودتا به روایت اردوغان

کرده و کام‌های بعدی خود را برنامه‌ریزی کردیم. چرا از مردم خواستیم به خیابان‌ها بیایند: در جریان آن مصاحبه به مردم توصیه کردم وحشت نکنند و از آنان خواستیم به خیابان‌ها بیایند؛ ترسند و به میادین شهر بیایند، چراکه این بهترین کاری بود که می‌توانستند انجام دهند. در یک نظام دموکراتیک پارلمانی، وقتی شما رئیس‌جمهوری دارید که ۵۲ درصد از آرای مردمی انتخاب شده و پارلمانی که ۵۰ درصد از آرا را به دست آورده، در چنین کشوری بهترین واکنش علیه یک کودتا، حضور مردم در کف خیابان‌هاست تا پاسخ‌گوی کسانی باشند که می‌خواهند اراده خود را بر تصمیم و انتخاب آنان تحمیل کنند.

آیا احتمال هرگونه مداخله خارجی در کودتای نافرجام اخیر وجود

ما عاشق این هستیم که آنها را شکست دهیم، این‌طور نیست؟».

زبان ترامپ در این سخنرانی مانند اکثر سخنرانی‌های اخیر او تیره‌وتار بود و آنچه او وعده حل‌وفصلش را داد، هرج‌ومرجی بود که ترامپ مستقیما هیلاری کلینتون و بیل کلینتون، همسر او و همچنین باراک اوباما را به خاطرش مقصر خواند. ترامپ با به‌میان‌کشیدن سلسله‌مشکلات بیش از هفت سال اخیر خاورمیانه، خطاب به رقیب خود گفت: «میراث هیلاری کلینتون مرگ، ویرانی، تروریسم و نبود ثبات است».

سخنرانی پنجشنبه‌شب ترامپ بی‌شک مهم‌ترین سخنرانی او در این چند ماه بود. بسیاری از سخنرانی‌های او مستقیما از شبکه‌های تلویزیونی پخش شده است، اما هیچ‌کدام از آنها به اندازه سخنرانی پنجشنبه‌شب نتوانسته بود مخاطب داشته باشد. این امر فرصتی برای ترامپ بود که درک روشنی از جهان پیچیده و خطرناک خود به مخاطبان دهد. ترامپ پس از صحبت‌کردن درباره مشکلات آمریکا، گفت پاسخ به این مشکلات این است که آمریکا را در اولویت قرار دهیم: «آمریکانیسم، نه جهانی‌شدن عقیده ما خواهد بود». دولت برای نخبگان اداره نمی‌شود، بلکه برای کسانی است که دیگر صدایی ندارند». او خطاب به این‌دسته از شهروندان آمریکا گفت: «من صدای شما هستم». ترامپ در رقابت‌های مقدماتی ریاست‌جمهوری ثابت کرد نقد خشن او از وضع موجود و وعده قدرت و ثبات و استحکام، مخاطبان قابل‌توجهی دارد؛ امری‌که برای به‌دست‌آوردن نامزدی جمهوری‌خواهان کافی بود. دیگر را برگشتی وجود ندارد. او پای خود را سفت کرده است و در این مسیر کام برمی‌دارد؛ اما همان‌قدر بحث‌برانگیز که انتظار می‌رفت.

این سیاست را عوض کنیم. لازم است با متحدان‌مان علیه داعش سریع‌ا اقدام کنیم». این سخنان ضدایرانی در حالی مطرح می‌شود که در سندی که در روز نخست گردهمایی بزرگ جمهوری‌خواهان به تصویب رسید، درباره توافق هسته‌ای ایران آمده است: ما توافق کابینه اوباما با ایران برای لغو تحریم‌های بین‌المللی و عرضه صدها میلیارد دلار به این کشور را، یک توافق شخصی بین رئیس‌جمهور و شریکان مذاکره‌کننده‌اش و غیر‌الزام‌آور برای رئیس‌جمهور بعدی قلمداد نمی‌کنیم. این سند تصریح می‌کند: یک رئیس‌جمهور جمهوری‌خواه به این توافق هسته‌ای محدود نخواهد شد، ما باید در مواجهه با وضعیتی که به‌شدت امنیت، منافع و بقای دوستان‌مان را تهدید می‌کند، همه گزینه‌ها را حفظ کنیم.

ستایش اردوغان

دونالد ترامپ جمهوری‌خواه همچنین در مصاحبه‌اش با نیویورک‌تایمز، با اشاره به ترکیه، «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهوری این کشور را ستود و گفت: اعتبار زیادی برای او قائل هستم. برخی می‌گویند کودتای ترکیه برنامه‌ریزی‌شده بود اما من این‌طور فکر نمی‌کنم. ترامپ در پاسخ به این سؤال که «آیا اردوغان از کودتا برای پاکسازی دشمنان سیاسی خود سوءاستفاده می‌کند یا خیر؟» از رهبر ترکیه نخواست که قوانین را رعایت کرده یا به استانداردهای غربی درباره عدالت پایبند باشد و گفت: زمانی که جهان می‌بیند «آمریکا چقدر بد است» و ما داریم همچنان درباره آزادی‌های مدنی صحبت می‌کنیم، گمان نمی‌کنم که پیام‌رسان خوبی باشیم. او همچنین در جریان مصاحبه‌اش، تعهد به دفاع اتوماتیک از متحدان ناتو، در صورت وقوع حمله را زیر سؤال برد و گفت اول به مشارکت آن کشورها در ائتلاف ناتو نگاهی خواهد انداخت.

ترکیه، نیز در حالی مدعی شده اقدامات اخیر دولت تلاشی هدفمند برای جلوگیری از تکرار کودتایی مشابه است که بسیاری از ناظران بر این باورند دوره سه‌ماهه وضعیت اضطراری بیش از هر چیز، آزمون تعهد دولت عدالت و توسعه به حقوق اساسی مخالفان و شهروندان است. درحقیقت، بند ۱۵ کنوانسیون حقوق بشر اروپایی نه‌فقط هیچ‌گونه توجیهی برای همه اقدامات امنیتی گسترده دولت تا پیش از فعال‌سازی آن به دست نمی‌دهد، بلکه تحت هیچ شرایطی این اجازه را به دولت‌ها نخواهد داد تا متهمان را از یک محاکمه مصفاشده محروم کرده یا قوانین منع شکنجه و اعدام را نقض کنند؛ چشم‌اندازی که با توجه به روند گسترده و شتابان بازداشت‌ها، اخراج‌ها و تعلیق‌ها در ترکیه پس از کودتا که برای مثال دامگیر هفت هزار سرباز فرمانده نظامی، دو هزار قاضی و دادرس و هزاران‌هزار چهره دانشگاهی شده، چندان دور از انتظار نیست.

دارد؟ شاید کشورهای دیگری نیز در جریان کودتا دخیل بوده‌اند. بهتر است بدانید سازمان تروریستی گولنیستی، یک رهبری فکری ارشدتر نیز دارد و زمانی خواهد رسید که همه این ارتباطات رمزگشایی می‌شوند. ما باید صبور باشیم، اما فکر نمی‌کنم مدت‌زمان زیادی طول بکشد. دستگاه قضائی دارد وظیفه خود را به خوبی انجام می‌دهد و فکر می‌کنم تمامی این شبکه ارتباطی به‌زودی آشکار خواهد شد. آیا به دنبال احیای مجازات اعدام هستم؟ اگر پارلمان چنین تصمیمی بگیرد، آن‌گاه وظیفه نهادهای قدرت آن است تا مسیر را برای برپایی دوباره مجازات اعدام هموار کنند. هرچه باشد، این خواسته مردم است. آنان به خیابان‌ها آمده و مدام فریاد می‌زدند: «اعدام، اعدام، اعدام».

رویداد

ژئومیزبان نشست سه‌جانبه‌ای درباره سوریه

● وزارت خارجه روسیه اعلام کرد مسئولانی از روسیه، آمریکا و سازمان ملل در روزهای آینده نشستی را در ژئو درباره سوریه برگزار خواهند کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری المیادین، ماریا زاخارووا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه اعلام کرد که این نشست با حضور مسئولانی از روسیه، آمریکا و سازمان ملل برگزار خواهد شد و «استفان دی‌میسورا»، فرستاده این سازمان به سوریه، در آن حضور خواهد داشت. از سوی دیگر، نیروهای کرد «سوریه دموکرات» در بیانیه‌ای به تروریست‌های داعش ۴۸ ساعت فرصت دادند خاک منبج را ترک کنند. پیش‌تر وزارت دفاع آمریکا اعلام کرد که نیروهای سوریه دموکرات با حمایت جنگنده‌های ائتلاف ضدداعش توانستند به سمت مرکز شهر منبج پیشروی و مسیر اصلی امداد داعش را قطع کنند.

ادامه اعتراض‌ها در بحرین

● مردم بحرین همچنان در میدان الفدا در محل سکونت «آیت‌الله عیسی قاسم» حضوری مستمر و قوی دارند و اعتراضات در مناطق مختلف این کشور ادامه دارد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از مراه البحرین، منابع بحرینی اعلام کردند: نظامیان رژیم بحرین به منطقه المصلی یورش برده‌اند. از سوی دیگر تظاهراتی ضد آل خلیفه در منطقه بوری در حمایت از جایگاه آیت‌الله عیسی قاسم برگزار شد. در مناسه پایتخت بحرین نیز تظاهراتی در حمایت از تحصن‌کنندگان در میدان الفدا و در حمایت از آیت‌الله عیسی قاسم برگزار شد.

رهبر «انقلاب چتر» هنگ‌کنگ محکوم شد

● یکی از چهره‌های اصلی انقلاب چتر هنگ‌کنگ به اتهام مشارکت در اعتراضاتی که راهپیمایی‌های دموکراسی‌خواهان گسترده‌ای به همراه داشت، محکوم شد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری فرانسه، جوشوا وونگ، رهبر اعتراضاتی بود که دولت شهر هنگ‌کنگ را برای اما‌ها فلج کرده بود و احتمالا با دو سال حبس روبه‌رو خواهد شد. دو نفر دیگر از رهبران جنبش دانشجویی هنگ‌کنگ نیز به اتهام مشابهی محکوم شدند. پس از صدور این حکم جوشوا وونگ گفت: مهم نیست که مجازات چه باشد. ما همچنان علیه سرکوب دولت مقاومت می‌کنیم و می‌دانیم که با بزرگ‌ترین رژیم کمونیست جهان روبه‌رو هستیم. این محکومان به قید وثیقه آزاد شدند و قرار است ۱۵ اگوست برای آغاز روند حبس خود به دادگاه مراجعه کنند.

بازداشت ۵ مظنون دیگر در پاریس

● دادستانی پاریس اعلام کرد قضات دادگاه مبارزه با تروریسم این کشور پنج نفر دیگر را به همکاری با عامل حمله تروریستی شهر نیس متهم و حکم حبس آنها را صادر کردند. به گزارش ایسنا به نقل از شبکه خبری اسکای‌نیوز عربی، طبق اعلام دادستانی پاریس، در این پرونده سه متهم به نام‌های «شکری.س»، «محمد ولید» و «مرزی»، به هم‌دستی در اجرای عملیات کشتار نیس در قالب گروهی سازمان‌یافته در ارتباط با این دادستانی متهم شدند. این دادستانی درباره تابعیت این سه متهم اطلاعاتی منتشر نکرده است.

جمع آوری امضای کافی برای استیضاح مادورو

● رهبران اپوزیسیون ونزوئلا گفته‌اند امضای کافی برای برگزاری رفراندوم به منظور برکناری رئیس‌جمهوری را به دست آورده‌اند. به گزارش ایسنا، به نقل از پایگاه خبری ورلدپولتن، دبیر اجرایی گروه اپوزیسیون ونزوئلا گفته است که شورای ملی انتخابات کشور ۴۰۰ هزار امضا را که برای برگزاری رفراندوم برکناری نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهوری ونزوئلا کافی است، تأیید کرده است. این تعداد از حد موردنیاز از سوی شورای ملی انتخابات است.

تاکید اولاند بر خروج هرچه‌سریع‌تر بریتانیا از اتحادیه اروپا

● رئیس‌جمهوری فرانسه به نخست‌وزیر بریتانیا تأکید کرد تا هرچه‌سریع‌تر روند برگزیت را آغاز کند اما موافقت کرد که برای این‌ کار زمان لازم است. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، یک روز پس از حمایت آنسلا مرکل، صدراعظم آلمان از درخواست ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا برای دادن فرصت به منظور تکمیل روند برگزیت، فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهوری فرانسه نیز با این درخواست موافقت کرد اما تأکید کرد این امر باید هرچه‌سریع‌تر انجام شود. ترزا می در نخستین سفر خارجی خود به‌عنوان نخست‌وزیر بریتانیا به آلمان و فرانسه، مذاکرات با مقام‌های این دو کشور عضو اتحادیه اروپا را سازمانده خواند و به رهبران این دو کشور تأکید کرد که نباید لندن را مجازات کنند و باید همچنان روابط تجاری خود را با وجود تصمیم خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا با این کشور حفظ کنند.